

Sektor Kommunstyrelsen, avdelning Fastighet
Sektor Utbildning Kultur Fritid

**Alternativgranskning - utökning av
skolplatser i Älvängen**

Bilaga: Sammanställning statusbesiktning
Madenskolans lokaler

2017-02-03

Bakgrund och syfte

Avdelning Fastighet har tidigare uppdragats att genomföra en förstudie över alternativ för att lösa skol- och förskolesituationen i Älvängen med fokus på Madenskolans framtida användning. Förstudien beräknas vara klar i maj/juni 2017.

Sektor UKF har under hösten 2016 signalerat att utfallet gällande skolverksamheten år 2017 i Älvängenområdet förväntas avvika mot Ale kommuns befolkningsprognos och att behovet – framförallt för årskurs F-3 – är större än vad prognosen visar.

På möte den 9 januari mellan kommunchef, sektor Kommunstyrelsen, fastighet- och utvecklingsavdelningen samt sektor UKF bestämdes att befolkningsprognosen gäller men att förstudien skall kompletteras med en alternativgranskning.

Granskningens syfte är att se över alternativ för att utöka antalet skolplatser i Älvängen till höstterminen 2017.

Behov och kapacitet 2017-2018

Estimerat behov av skol- och förskoleplatser enligt Ale kommuns befolkningsprognos samt Älvängens kapacitet idag.

Skola

Kronan F-3. Delningstal 24 elever per klass										
År	16enl.	16	17 enl.	17	18enl.	18	19 enl.	19	20 enl.	20
	progn. 15-20	Klasser	progn. 15-20	Klasser	progn. 15-20		progn. 15-20		progn. 15-20	
6	59	3	82	4	90	4	91	4	91	4
7	93	5	64	3	87	4	94	4	96	4
8	62	3	96	5	70	3	91	4	98	4
9	71	3	66	3	99	5	74	4	94	4
	285	14	308	15	346	16	350	16	379	16

Klasser/paralleller indelades med lägre delningstal inför HT 2016

Kronan 4-6. Delningstal 27 elever per klass										
År	16enl.	16	17 enl.	17	18enl.	18	19 enl.	19	20 enl.	20
	progn. 15-20	Klasser	progn. 15-20	Klasser	progn. 15-20	Klasser	progn. 15-20	Klasser	progn. 15-20	Klasser
10	81	3	75	3	70	3	101	4	78	3
11	74	3	83	3	79	3	73	3	103	4
12	77	3	77	3	87	4	82	3	76	3
	232	9	235	9	236	10	256	10	257	10

Grundskolor, 3 klasser

	6	6	6	6	6
--	---	---	---	---	---

Antal klasser

	29	30	32	32	32
--	----	----	----	----	----

30 klassrum finns i Kronaskolan
Särskolan nyttjar 6 klassrum

Utifrån den beslutade befolkningsprognosen bedömer UKF att antalet skolplatser i Kronaskolans lokaler räcker 2017. För vt 2018 krävs förtätning. Marginaler för ytterligare utökning i Kronaskolan finns inte.

Förskola

Förskola Älvängen	Avd	**Kapacitet
Björklövsvägen	4	72
Båtsman	4	72
Hövägen (inkl.Lingonet)	7	118
Olof-Persgården	3	51
Kronan	5	86
Totalt	23	399
** Beroende på åldersgrupper		
Kommunala familjedaghem 19 st		

Prognos förskola Älvängen							
År	15 enl.	16enl.	17 enl.	18enl.	19 enl.	20 enl.	Totalt
	progn. 15-20	progn. 15-20	progn. 15-20	progn. 15-20	progn. 15-20	progn. 15-20	
1	44	71	75	86	95	107	
2	59	54	82	88	96	106	
3	68	67	66	92	97	105	
4	70	76	76	76	100	104	
5	53	76	83	85	84	107	
Totalt	294	344	382	427	472	529	235

Utifrån den beslutade befolkningsprognosen bedömer UKF att antalet förskoleplatser i Älvängen räcker 2017. För 2018 kan det bli nödvändigt med placeringar i andra orter.

Alternativ

Granskningen har resulterat i två alternativ för att på kort sikt kunna utöka antalet skolplatser i det fall behovet av skolplatser är större höstterminen 2017 än vad Ale kommuns befolkningsprognos estimerar. Båda alternativen innebär en driftsättning av Madenskolans lokaler.

Besiktning av Madenskolans lokaler är utförd och sammanställning biläggs denna alternativgranskning som underlag för beslut.

Det krävs åtgärder inför driftsättande och flytt av skolverksamhet till terminstart i höst, för att dessa ska vara möjliga på kort tid krävs en mycket forcerad tidplan. Risken för försenad driftsättning och verksamhetuppstart är hög.

Det finns flera faktorer som kan orsaka förseningar där beslut, projektering, samarbete, personella resurser, upphandling, oklarheter kring byggnadens skick och entreprenörers tillgänglighet i en het marknad är avgörande.

Beslut om driftsättning behöver tas omgående om något av alternativen ska kunna genomföras.

Alternativ 1

Madenskolans lokaler driftsätts

Årskurs 6 flyttar från Kronaskolan till Madenskolan för att möjliggöra en utökning av årskurs F-5 på Kronaskolan.

Det är viktigt att eventuellt beslut fattas omgående för att alternativet skall vara genomförbart. Risk för försenad driftsättning och verksamhetsuppstart är ändå hög.

Fördelar

- Förändringen omfattar färre elever, personal och vårdnadshavare.
- Det finns förutsättningar att kommunicera ett begripligt beslut.

Nackdelar

- Kronaskolans upparbetade koncept slås sönder.
- Det blir en isolerad mindre verksamhet i Madenskolans lokaler.
- En mindre verksamhet kommer att medföra ökade kostnader.
- En förtätning behöver ändå göras på Kronaskolan vilken kan komma att upplevas negativt av personal, elever och vårdnadshavare.
- Det är endast en kortsiktig lösning; dels då utrymmet på Kronaskolan inte kommer att räcka på längre sikt dels att det inte är hållbart att bedriva utbildning med mindre enheter.

Konsekvenser organisation

- Personal och rektor kommer därmed att behöva arbeta i flera byggnader och/eller skolenheter vilket både utgör ett arbetsmiljöproblem och är resurskrävande.
- Förtätningen på Kronaskolan kommer att innebära att inte alla har möjlighet att ha hemklassrum, att fritidsavdelningar får minskade förutsättningar till rimliga gruppstorlekar, särskolan behöver minska utrymmet för sin verksamhet samt att förskolan minskar antalet avdelningar.
- De juridiska aspekterna kräver översyn.

Risker

- Elever och vårdnadshavare kan uppleva en sådan flytt negativ vilket kan påverka deras inställning till skolan och därmed resultaten.
- Personal kan välja att sluta vilket i så fall medför dyra rekryteringar.
- Den personal som stannar kan uppleva en flytt negativ med följderna i den psykosociala arbetsmiljön.
- Den juridiska översynen visar på problem avseende skolenhetsfrågan.

Kommunikation

En kommunikationsplan behöver upprättas över hur ansvariga för beslutet kommunicerar med personal, vårdnadshavare och elever.

Alternativ 2

Madenskolans lokaler driftsätts

Årskurs 4-6 flyttar från Kronaskolan till Madenskolan för att möjliggöra en utökning av årskurs F-3 på Kronaskolan.

Det är viktigt att eventuellt beslut fattas omgående för att alternativet skall vara genomförbart. Risk för försenad driftsättning och verksamhetuppstart är ändå hög.

Fördelar

- 4-6 verksamheten hålls ihop.

Nackdelar

- Omfattande process som påverkar många elever vårdnadshavare och personal.
- Verksamheten på Kronaskolan som man under flera år har arbetat med att förbereda och bygga upp slås sönder.
- Specialsalar anpassade för 4-6 nyttjas inte som det var tänkt.
- Hemvister och övriga ytor såsom gymnastiksal och kök/matsal kommer inte att användas fullt ut.

Konsekvenser organisation

- Personal kommer att behöva arbeta på flera skolenheter vilket både utgör ett arbetsmiljöproblem samt är resurskrävande.
- En sådan omfattande flytt är inte organisatoriskt möjlig på så kort tid utan att det påverkar elever och personals möjligheter att fokusera på undervisningen.
- Kronaskolans skolenhet förändras juridiskt och en ny skolenhet startas.

Risker

- Elever och vårdnadshavare kan uppleva en sådan flytt mycket negativ vilket i så fall kan påverka deras inställning till skolan och därmed resultaten.
- Personal kan välja att sluta vilket i så fall medför dyra rekryteringar.
- Den personal som stannar kan uppleva en flytt negativ med följder i den psykosociala arbetsmiljön.

Kommunikation

En kommunikationsplan behöver upprättas över hur ansvariga för beslutet kommunicerar med personal, vårdnadshavare och elever.

Status Madenskolans lokaler (se bilaga)

Besiktning av Madenskolans lokaler är utförd. Sammanställning biläggs denna alternativgranskning som beslutsunderlag inför ställningstagande.

Kostnader för driftsättning av Madenskolan under en kortare period om 2-5 år uppskattas till:

Bygg (ytskikt, åtg. fönster, åtg. tak mm)	2 600 000 kr
VVS	240 000 kr
Ventilation	100 000 kr
El/armaturer	140 000 kr
Mark	160 000 kr
Brandlarmsanläggning, kopplad	500 000 kr
Skyltar/planer utrymning	30 000 kr
Larm- och passersystem	220 000 kr

***Total kostnad 3 990 000 kr**

** Vissa okända faktorer där eventuella utbyten av fuktiga syllar är de mest kostnadskrävande är inte medräknade i denna kalkyl, beroende på dess omfattning kan tidsåtgången också påverkas. Kostnaderna är baserade på rekommenderade åtgärder i hela byggnaden och kan minskas mot en lägre standard. Gällande alternativ 1 (årskurs 6 nyttjar lokalerna) kan kostnader hållas nere genom att begränsa åtgärder till del av byggnad.*

Utredna men ej genomförbara alternativ

1.

Tillfällig modulbyggnad etableras

Skol- och/eller förskoleverksamhet utökas i tillfälliga lokaler (paviljonger).

Huvudsakliga orsaker

Styrgrupp för förstudieprojekt har beslutat att tillfälliga modulbyggnader inte skall etableras då det finns tomställda lokaler inom kommunen.

Nyetablering av modulbyggnad/paviljong bedöms ta 8-10 månader.

2.

Madenskolans lokaler anpassas till permanent förskola

Hela eller del av förskoleverksamheten flyttar från Kronaskolan till Madenskolans lokaler som anpassas om till förskola.

Huvudsaklig orsak

Lokaler och utemiljö är inte anpassade för förskoleverksamhet. Anpassning till permanent förskola bedöms ta 2 år.

3.

Madenskolans lokaler driftsätts

Samtliga eller delar av F-3 verksamheten flyttar från Kronaskolan till Madenskolans lokaler för att möjliggöra utökning.

Huvudsaklig orsak

Lokaler och utemiljö är inte anpassade för årskurs F-3. Anpassning till F-3 skola bedöms ta 2 år.

4.

Älvängensskolans lokaler driftsätts

Årskurs F-3 flyttar från Kronaskolan till Älvängensskolan för att klara eventuell utökning.

Huvudsaklig orsak

Hela årskurs F-3 får inte plats på Älvängensskolan utifrån dagens behov.

5.

Älvängensskolans lokaler driftsätts

Del av F-3 verksamhet startas upp på Älvängensskolan för att klara eventuell utökning. Detta alternativ har utretts i granskningen som ett möjligt alternativ.

Huvudsaklig orsak

Beslut är taget av förvaltningsledning att lokalerna skall nyttjas till bostäder för nyanlända.

Slutsats

Två alternativ har tagits fram för att på kort sikt utöka antalet skolplatser i Älvängen i händelse om verkligt utfall gällande behov avviker mot Ale kommuns befolkningsprognos och Kronaskolan, på grund av platsbrist, inte kan erbjuda medborgarna tillräckligt med skolplatser hösten 2017.

Båda alternativen innebär driftsättning av Madenskolans lokaler.

Kvarstående tid för att hinna utföra rekommenderade åtgärder av Madenskolans lokaler till höstterminen 2017 bedöms som mycket kort med hög risk att driftsättning och uppstart av verksamhet försenas. Med en forcerad tidplan ökar också risken för eventuella fel.

Beslut om eventuell driftsättning av Madenskolan eller ej måste ske omgående annars ökar risken än mer att alternativ 1 eller 2 inte kommer att hinna genomföras i tid till höstterminens start.

Faktorer som kan påverka tidsåtgången redovisas under rubrik ”Alternativ”. Om beslut att driftsätta Madenskolan tas är det också avgörande att processen prioriteras av samtliga inblandade parter och att personella resurser säkras upp och knyts till genomförandet.

En driftsättning av Madenskolan hösten 2017 innebär en framtida evakueringsproblematik av verksamheten vid mer omfattande åtgärder för ett långsiktigt nyttjande som utreds i beställd förstudie.

Sammanställning av Madenskolans status som redovisas i bilaga till denna alternativgranskning är ett viktigt underlag som bör beaktas vid beslut om eventuell driftsättning.